

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/88/2015
Identifikačné číslo spisu:	2306010305
Dátum vydania rozhodnutia:	03.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2306010305.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného U.W. pre zločin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20, § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí 3. decembra 2015 v Bratislave dovolanie obvineného U.W., zastúpeného obhajkyňou JUDr. Luciou Gašpierikovou, proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13. septembra 2012 sp. zn. 6 To 70/2011, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného U.W. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta z 20. apríla 2011 sp. zn. 1 T 83/2006 bol obvinený U.W. spolu s obvineným U. F. a L. U. uznaný za vinného zo spolupáchateľstva pokračovacieho zločinu lúpeže podľa § 20, § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

1) obvinení U. F., U. I. a L. U.

po predchádzajúcej ústnej dohode dňa 16.02.2006 v čase okolo 17.20 hod. v obci M., dávali U. I. a L. U. pozor, pričom U. F. vošiel do miestnosti obsluhy čerpaciej stanice pohonných hmôt JURKI-HAYTON, kde službukonajúceho C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., ul. Z. č. XXX/XX, požiadal, aby mu predal cigarety, využil jeho nepozornosť, pristúpil k nemu zozadu, zhodil ho na zem, kde ho udrhel pažbou pistole do oblasti hlavy, jednou nohou ho priľahol na zemi, oprel mu o zadnú časť hlavy hlaveň pistole, v ktorej zároveň zasunul náboj do nábojovej komory a pod hrozbou použitia zbrane žiadal od neho finančnú hotovosť z pokladne, následne z pokladne a trezoru pod pokladňou vybral finančnú hotovosť vo výške 14.735,- Sk, do očí mu nastriekal nezistenú tekutinu zo spreju, ktorý si priniesol so sebou a ušiel preč, pričom C. V. spôsobil zranenia: hematóm v záhlavovej časti a otras mozgu s dobou liečenia od 16.02.2006 do 21.02.2006 bez práceneschopnosti a odcudzením finančnej hotovosti spôsobili spoločnosti JURKI-HAYTON, s.r.o. Bratislava, ul. Prístavná č. 2 škodu vo výške 14.735,- Sk podľa vyčíslenia škody,

2) obvinení U. F., U. I. a L. U.

po predchádzajúcej ústnej dohode dňa 21.02.2006 v čase okolo 11.57 hod. v obci I. V., dávali U. I. a L. U. pozor, pričom U. F. vošiel do budovy pošty, pristúpil k priehradke, za ktorou sedela pracovníčka U. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. F. č. XX, na ktorú namieril pištoľ čiernej farby a pod hrozbou jej použitia jej prikázal, aby mu dala finančnú hotovosť, čo U. O. zo strachu urobila a zo zásuvky mu vydala finančnú hotovosť vo výške 116.800.- Sk, ktorú si zobral a odišiel, následkom čoho utrpela U. O. psychickú traumou so zmiešanou úzkostnou a depresívnou poruchou, čo si vyžiadalo jej liečenie spojené s práceneschopnosťou od 22.02.2006 do 18.04.2006 a odcudzením finančnej hotovosti spôsobili pre spoločnosť Slovenská pošta a.s., Banská Bystrica, Partizánska cesta č. 9, škodu vo výške 116.800.- Sk podľa vyčíslenia škody,

3) obvinení U. F., U. I. a L. U.

spoločným konaním po predchádzajúcej vzájomnej dohode dňa 28.02.2006 v čase od 09.00 hod. do 10.25 hod. v obci B. X.. XXX, lúpežne prepadli pracovníčku pošty B. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X.-X., ul. F. č. XXXX/X, a to tak, že U. F. vošiel na poštu, následne k okienku poštového priečinku, kde na pracovníčku pošty namieril plynovú pištoľ a žiadal od nej, aby mu vydala peniaze, pričom sa ho pýtala, že čo chce, že nemá žiadne peniaze, na čo znova opakoval svoju žiadosť a pracovníčke namieril na hlavu pištoľ, na čo mu ona vydala zopár bankoviek do okienka, ktoré si U. F. dal do vrecka na bunde, následne nastriekal pracovníčke pošty kaser do očí a utiekol z pošty do uličky pri kostole, kde ho čakalo osobné motorové vozidlo zn. AUDI A8 s osádkou L. U., ktorý vozidlo riadil a U. I., ktorému odovzdal finančnú hotovosť vo výške 18.230,- Sk, pričom B. X. spôsobil zranenia: popálenie a poleptanie ohraničené na oko s dobou liečenia od 28.2.2006 do 5.3.2006 bez práceneschopnosti a odcudzením finančnej hotovosti spôsobili spoločnosti Slovenská pošta a.s., Banská Bystrica, Partizánska cesta č. 9, škodu vo výške 18.230,- Sk podľa vyčíslenia škody,

4) obvinení U. F., U. I. a L. U.

spoločným konaním po predchádzajúcej vzájomnej dohode dňa 28.02.2006 v čase od 11.45 hod. do 11.50 hod. v obci M. pri F., lúpežne prepadli pracovníčku pošty X. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. č. XXX, a to tak, že U. F. vošiel na poštu, následne k okienku poštového priečinku, kde na pracovníčku pošty namieril plynovú pištoľ a žiadal od nej peniaze, pričom mu pracovníčka odpovedala, aby nevymýšľal a odišiel preč, na čo U. F. jej nastriekal do očí kaser, ramenom vytlačil dvere do miestnosti pošty za prepážkou, na čo ho pracovníčka pošty fyzicky napadla, čo jej on opätovoľ a udrľ ju do tváre a očí, následne obaja spadli na zem, U. F. vstal a jednou nohou pridržiaval na zemi pracovníčku pošty, pričom prehrabával zásuvky, keď zbadal, že pracovníčka krváca, zľakol sa a utiekol cez únikovú trasu, kde ho čakalo osobné motorové vozidlo zn. AUDI A8 s osádkou L. U., ktorý vozidlo riadil a U. I., pričom X. L. spôsobil zranenia: tržnozľmoždenú ranu 1,5 cm na temeni vľavo, pohmoždenie s krvnými podliatinami na čele, tvári, záhlaví a pohmoždenie ľavého ramena a ľavého predlaktia s punkciou krvi, krvnú podliatinu ľavej očníce, odreninu na chrbte vpravo s dobou liečenia spojenou s práceneschopnosťou v trvaní od 28.02.2006 do 29.03.2006 podľa lekárskej správy a poškodením dverí a pracovného stola spôsobili spoločnosti Slovenská pošta a.s., Banská Bystrica, Partizánska cesta č. 9, škodu vo výške 12.056,- Sk podľa vyčíslenia škody.

Za to Okresný súd Galanta uložil obvinenému U. I. podľa § 188 ods. 2, § 38 ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, na výkon ktorého podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil obvineného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. 12. 2005 uložil okresný súd obvinenému aj peňažný trest vo výške 10.000,- (desaťtisíc) Eur a pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, uložil obvinenému náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 5 T 54/2007 zo dňa 25.07.2007, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 5 T 54/2007 zo dňa 20.10.2008 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 To 25/2009 zo dňa 07.05.2009, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obvinenému U. F. bol okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a trest prepadnutia veci, obvinenému L. U. bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. všetkým obvineným bola uložená povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť spôsobenú škodu Všeobecnej zdravotnej poisťovni a. s., krajskej pobočke v Bratislave vo výške 133,01 Eur, ako náklady liečenia C. V. a X. L.; Všeobecnej zdravotnej poisťovni a. s., krajskej pobočke v Trnave vo výške 104,10 Eur, ako náklady liečenia U. O. a spoločnosti Slovenská pošta a. s. Banská Bystrica, Partizánska cesta č. 9 v celkovej vo výške 4.882,36 Eur.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. boli poškodení Sociálna poisťovňa, pobočka Dunajská Streda, Galantská cesta č. 693/5, Dunajská Streda, spoločnosť JURKI-HAYTON, s. r. o. Bratislava, ul. Prístavná č. 2 a poškodená Vincencia Ježovitová s nárokom na náhradu škody odkázaní na konanie vo veciach občianskoprávných.

Na základe odvolania obvinených U. F., L. U., U. I. a poškodenej strany JURKI-HAYTON, s. r. o. Bratislava proti uvedenému rozsudku okresného súdu rozhodoval vo veci Krajský súd v Trnave rozsudkom z 13. septembra 2012 sp. zn. 6 To 70/2011 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, f/, ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu v časti týkajúcej sa obvineného U. F. vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a vo výroku o náhrade škody týkajúceho sa poškodenej strany JURKI-HAYTON, s. r. o. Bratislava.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. krajský súd uložil obvinenému U. F. trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, so zaradením na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a trest prepadnutia veci.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil všetkým obvineným spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenej strane JURKI-HAYTON, s. r. o. Bratislava škodu vo výške 190,37 Eur (5.735,- Sk) so 7% -ným ročným úrokom z uvedenej čiastky.

Podľa § 319 Tr. por. krajský súd odvolania obvinených L. U. a U. I. ako nedôvodné zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 13. septembra 2012, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený uložený trest od 1. augusta 2014 vykonáva v Ústave na výkon trestu Hrnčiarovce nad Parnou.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal 21. januára 2013, jeho obhajca prevzal rozhodnutie 13. novembra 2012 a prokurátor 9. novembra 2012.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal 26. júla 2013 dovolanie obvinený U. I. prostredníctvom obhajcov z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por. Dovolanie obvineného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 11. decembra 2013 sp. zn. 5 Tdo 66/2013 podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Okresný súd Galanta dňa 16. novembra 2015 znovu predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spisový materiál z dôvodov dovolania, ktoré podal obvinený U. I. prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Lucie Gašperikovej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13. septembra 2012 sp.

zn. 6 To 70/2011. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 23. septembra 2015 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania (č.l. 1325 - 1327) obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. znovu namieta porušenie jeho práva na obhajobu. Zopakoval argumenty, ktoré uplatnil už v odvolacom konaní a v predchádzajúcom dovolaní, ktoré mu bolo dovolacím súdom odmietnuté.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. namieta, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu vychádzal z neaktuálneho odpisu registra trestov, ktorú nesprávnosť neodstránil ani odvolací súd. Záverom svojho mimoriadneho opravného prostriedku navrhol vysloviť rozsudkom, že napadnutým rozhodnutím bol porušený zákon v jeho neprospech, zrušiť napadnuté rozhodnutie i jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu a tomuto súdu prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol v inom senáte. Požadoval tiež jeho prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil na vyjadrenie rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania. K dovolaniu obvineného sa vyjadrili poškodené strany JURKI-HAYTON, s.r.o. Bratislava a Allianz-Slovenská poisťovňa, a.s., ktoré oznámili, že škoda im doteraz uhradená nebola. Prokurátor vo svojom vyjadrení znovu navrhol dovolanie obvineného odmietnuť, nakoľko nie sú splnené podmienky dovolania.

Podaním došlým najvyššiemu súdu 3. decembra 2015 doplnil uplatnené dovolacie dôvody, kde vytýkal súdu prvého stupňa, že na hlavnom pojednávaní spojil jeho trestnú vec vedenú pod sp. zn. 1 T 106/2007 s trestnou vecou obvinených U. F. a L. U. vedenou pod sp. zn. 1 T 83/2006, pričom zo zápisnice o hlavnom pojednávaní (č.l. 629) vyplýva, že súd nepostupoval podľa § 255 a nasl. Tr. por. Namieta, že súd nevyzval prokurátora na prednesenie obžaloby a nezisťoval, či obvinený nehodlá uzavrieť s prokurátorom dohodu o vine a treste. Taktiež namieta, že rozsudok bol vyhlásený v rozpore s ustanovením § 171 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený prostredníctvom obhajcu, čo je v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len dovolací súd) vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Právne fundovanú argumentáciu má zaistiť práve povinné zastúpenie obvineného obhajcom - advokátom.

Zároveň je potrebné poukázať na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por. v zmysle ktorého dôvody podľa odseku 1 (§ 371 Tr. por.) písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamieta ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Obvinený U. I. ako prvý dovolací dôvod uplatnil dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné konanie, je v Trestnom poriadku upravené v § 2 ods. 9. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu. Toto právo primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§§ 37, 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky tohto práva sú v širšom zmysle upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku. Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je však iba zásadné porušenie práva na obhajobu. Takým zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Tr. por., ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú preto i konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

V posudzovanej veci obvinený v rámci tohto dôvodu uplatnil rovnaké námietky ako v predchádzajúcom dovolaní, preto dovolací súd nepovažuje za potrebné sa nimi opakovane zaoberať. V tomto smere plne odkazuje na svoje rozhodnutie z 13. decembra 2013 sp. zn. 5 Tdo 66/2013, kde konštatoval, že v konaní nedošlo zo strany nižších súdov k žiadnemu porušeniu práva na obhajobu.

Obvinený ako ďalší dôvod uplatnil dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Uvedený dovolací dôvod uplatnil aj v predchádzajúcom dovolaní, avšak tentoraz namietal, že súd použil pri ukladaní trestu neaktuálny odpis registra trestov, resp. namietal porušenie zákona pri spojení trestných vecí na hlavnom pojednávaní dňa 14. februára 2007 s poukazom na zápisnicu o hlavnom pojednávaní na č.l. 629. V tomto smere však obvinený ani jeho obhajca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa žiadne námietky ani výhrady neuplatnili. Dovolaciemu súdu tak v akceptovaní tohto dovolacieho dôvodu bráni vyššie citované ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por.

Napriek tomu považuje dovolací súd k uvedeným námietkam obvineného uviesť, že nie sú dôvodné. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 20. apríla 2011 (č.l. 966 - 970) vyplýva, že na tomto hlavnom pojednávaní bol oboznámený odpis registra trestov z 5. februára 2011, teda išlo o aktuálny odpis registra trestov. Rovnako neobstoja námietky, že v jeho prípade boli porušené ďalšie ustanovenia Trestného poriadku (§ 257 a nasl.). V tomto smere dovolací súd pripomína, že k spojeniu trestných vecí došlo na hlavnom pojednávaní dňa 14. novembra 2007 a nie februára. Rovnako nie je pravdivé tvrdenie, že prokurátor po spojení vecí nepredniesol obžalobu (viď č.l. 629). Predseda senátu aj poučil obvineného podľa § 257 ods. 1 Tr. por. Obvinený prehlásil, že je nevinný, preto nebol dôvod na zisťovanie, či chce uzatvoriť dohodu o vine a treste. Z uvedeného vyplýva, že v konaní zo strany nižších súdov nedošlo k žiadnemu porušeniu procesných ustanovení pri vykonávaní dôkazov, preto námietky obvineného nie sú spôsobilé naplniť ním uplatnený dovolací dôvod.

V dovolacom konaní platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych záverov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci,

odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného U.W. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.